Esperanto-Panorama

11de jaargang
nr. 66 (6)
nov. - dec. 1980

COMMUNICATIE IN AZIË

Hoewel er veel enthousiasme bestaat voor technische samenwerking tussen ontwikkelingslanden (T.C.D.C.), is er nog weinig nagedacht over de communicatieproblemen die dit meebrengt voor gebieden met een grote diversiteit aan talen, zoals Zuid-Oost Azië en het Pacific gebied. In dit artikel roept de auteur linguïsten op om hun plaats in te nemen in het ontwikkelingsproces.

Als gevolg van het gebrek aan vertalers, tolken en technische terminologie in de lokale talen, bestaat het gevaar dat de technische samenwerking tussen ontwikkelingslanden beperkt blijft tot de elites die Engels of een andere *lingua franca* kunnen gebruiken. Het taalnationalisme is geen nieuw verschijnsel, en is ook begrijpelijk. Tijdens de dekolonisatie verwierpen veel ex-kolonies de taal van hun moederland, omdat ze die zagen als symbool van de onderdrukking (zo werd b.v. het Gaelic de officiële taal van de Ierse republiek, en het Hebreeuws van Israël).

Dat in Afrika ten zuiden van de Sahara Engels en Frans en in Latijns-Amerika Spaans zich hebben kunnen handhaven, komt door de grote taalkundige verscheidenheid en het ontbreken van een inheemse geschreven traditie in deze gebieden. In India blijft Engels in gebruik, omdat verschillende gebieden zich verzetten tegen invoering van het Hindi als enige officiële taal. In de rest van Zuid- en Zuid-Oost Azië echter verdwijnt het Engels snel als *lingua franca* (b.v. in Thailand, Bangladesj en de Filippijnen). Nationalisme, taalkundige eenheid en vaak een lange geschreven traditie leiden hier tot een taalkundige balkanisering van de regio.

Hoe begrijpelijk deze ontwikkeling ook moge zijn, uit praktisch oogpunt vormt dit taalnationalisme een zelf opgeworpen hindernis bij de ontwikkeling. Omdat men echter moet constateren dat de trend tot taalkundige balkanisering, althans voorlopig, onweerstaanbaar is, kunnen ontwikkelingswerkers weinig anders doen dan trachten de negatieve gevolgen ervan zo klein mogelijk te houden. Het probleem kan als volgt geformuleerd worden: hoe kan b.v. een Indonesiër toegang krijgen tot een nieuwe techniek ter bescherming van de oogst, die in Thailand is ontwikkeld en in het Thai is beschreven ?

Vertalen vanuit de z.g. "internationale" talen (vooral Engels) in lokale talen vormt het minst moeilijke deel van het probleem, maar is toch niet te verwaarlozen. Het aantal technici dat Engels beheerst is nog steeds aanzienlijk, maar hun kennis is toch voorna-

(vervolg op blz. 3)

ESPERANTO-PANORAMA

Tweemaandelijks tijdschrift uitgegeven door de Vlaamse Esperantobond, v.z.w.

Redactie en administratie België
Arsenaalstraat 5, 2000 Antwerpen

Administratie Nederland
Esperanto-Centrum Nederland, Riouwstraat 172, 2585 HW Den Haag.

Abonnementen
Gewoon abonnement: 50 fr. in België, 5 gulden in Nederland en 100 BF of 6,50 gulden voor alle andere landen.

Steunabonnement: het dubbele van een gewoon abonnement.

Vijfjarig abonnement: 4 x de som van een gewoon abonnement.

Vijfjarig steunabonnement: 8 maal de som van een gewoon abonnement.

Levenslang abonnement: 25 maal de prijs van een gewoon abonnement.

Levenslang steunabonnement: 50 maal de prijs van een gewoon abonnement.

Reclame
1/1 blz. 1200 fr. of 81,40 gulden.
1/2 blz. 750 fr. of 50,80 gulden.
1/3 blz. 625 fr. of 42,40 gulden.
1/4 blz. 585 fr. of 39.70 gulden.
1/8 blz. 400 fr. of 27,00 gulden.
Advertenties in 6 opeenvolgende nummers: 5 x de prijs van 1 advertentie.

Girorekeningen
voor België: 000-0265338-43 t.n.v. Vlaamse Esperantobond, Antwerpen.
voor Nederland: 3583975 t.n.v. Esperanto-Centrum Nederland, Den Haag.

Redacteurs: Paul Peeraerts en Anne Tilmont.

Verantwoordelijke uitgever: P. Peeraerts, Arsenaalstraat 5, 2000 Antwerpen.

Bijlagen bij Esperanto-Panorama worden slechts toegestaan als ze keurig gedrukt zijn en in onberispelijk Nederlands of Esperanto opgesteld. Ze moeten bedrukt zijn met de tekst „Bijlage bij Esperanto-Panorama nr. ...'' gevolgd door het nummer waarbij de bijlage dient te worden gevoegd en aan het redactie-adres bezorgd uiterlijk de veertiende van de maand die de verschijningsmaanden vooraf gaat. De kosten door het bijvoegen van het drukwerk teweeggebracht, worden in ieder geval gefactureerd.

Teksten voor eventuele publikatie moeten op het redactie-adres toekomen uiterlijk de eerste van de maand die de verschijningsmaanden vooraf gaat.

Aangetekende brieven of pakketten aan het redactie-adres gezonden, kunnen helaas niet worden aanvaard.

Overname van artikels is vrij, mits een presentexemplaar aan de redactie wordt gezonden.

Het Esperanto-centrum schakelt over op computer

Daar het aantal aanvragen voor proefabonnementen op Esperanto-Panorama, het aantal bestellingen voor cursussen e.d. zienderogen stijgt (bestellingen Esperantocursussen met 300 % in oktober) en vermits de medewerkers van het Esperanto-centrum ook nu al noodgedwongen tijdens de koffiepauze adresjes zitten te schrijven, werd beslist bepaalde werkzaamheden aan een computer op te dragen. Eén van de taken die de computer zal overnemen is het in orde houden van het adressenbestand en het adresseren van Esperanto-Panorama.

Bij die gelegenheid enkele tips :

- Als er op de omslag waarin u dit nummer ontving, een fout voorkomt, dan is het dus nu het geschikte ogenblik om het ons te melden, b.v. samen met uw betaling voor 1981. Het abonnementstarief bleef onveranderd, ondanks de dure computer !
- Computers zijn geen beleefde dingen. Zij zullen U in de toekomst niet meer aanschrijven als "De Heer" of "Mevrouw" maar wel als Jan Jansen (tenzij U Piet Pieters heet natuurlijk...). Hopelijk zal niemand daar meer dan een nacht van wakker liggen ?

Tot slot van onze mededelingen nog dit. Geregeld protesteren bij ons lezers omdat ze de eerste nummers van een jaargang van een bepaald tijdschrift niet hebben ontvangen. Achteraf blijkt dan dat ze hun lidmaatschap pas in april of mei betaalden. Sorry, maar in dat geval ligt de schuld niet bij ons. Een abonnement gaat in op het ogenblik van de betaling. Aan wie te laat betaalde zullen we graag de oude nummers nazenden als **die nog in voorraad zijn.** Dikwijls is dat niet het geval. Een gouden raad dus : betaal uw contributie 1981 nu. En dan zal onze computer U met een glimlach alle nummers toesturen, ook het eerste.

Met vriendelijke groeten van het Esperantocentrum.

Steunabonnementen

Reeds een eerste steunabonnement voor 1981 kwam binnen! Het is van de heer Jozef Swinkels uit Zichem, en hij betaalde meteen voor vijf jaar. Hartelijk dank!

Kreeg u tot nu toe ons tijdschrift gratis, omdat een milde gever u een abonnement schonk? Neem dan het volgende jaar zelf een abonnent. De tarieven vindt u hiernaast in het kadertje.

(vervolg van blz. 1)
melijk beperkt tot hun specialismen. Vertalen vanuit lokale talen in "internationale" talen brengt weer heel andere problemen mee. Het is gewenst, en dit wordt ook algemeen aanvaard, dat vertalers alleen hun moedertaal vertalen en niet in een vreemde taal. Het probleem is nu, dat het aantal mensen dat een internationale taal als moedertaal spreekt en een lokale taal voldoende beheerst om eruit te vertalen, erg beperkt is. Het is daarom onvermijdelijk, dat vertalingen uit lokale talen in internationale talen plaatsvinden door mensen die de lokale taal als moedertaal hebben. Dit gaat echter wel ten koste van de kwaliteit. De kans op onnauwkeurigheden en fouten wordt nog veel groter, wanneer een tekst vanuit een lokale taal eerst in een internationale taal een vervolgens in een andere lokale taal vertaald moeten worden (b.v. uit het Tamil via het Engels in het Thai, of uit het Thai via het Engels in het Tamil).

Wil men niet, dat de technische samenwerking tussen ontwikkelingslanden beperkt blijft tot de elites, dan zal men een oplossing moeten vinden voor het taalprobleem. Het is aangetoond, dat ontwikkelingslanden het liefst informatie betrekken uit landen met een soortgelijke geografische en/of socio-culturele achtergrond als zijzelf. De vraag is daarom wat de VN in het algemeen, en de FAO in het bijzonder kunnen doen om in deze toenemende behoeften te voorzien.

Allereerst moeten de VN, volgens de auteur, de opleiding bevorderen van beroepsvertalers die direkt van hun eigen lokale taal in een andere lokale taal kunnen vertalen. Hierdoor kan de noodzaak om eerst in een internationale taal te vertalen verdwijnen. Een probleem is, dat tweetalige woordenboeken in lokale talen en in technische terminologie in deze talen vaak nog ontbreken. Totdat dit opgelost is, zal men daarom aangewezen zijn op het gebruik van Anglicismen. Maar directe communicatie tussen ontwikkelingslanden blijft **de** basisvoorwaarde voor een succesvolle onderlinge technische samenwerking.

Het moet mogelijk zijn om in elk taalgebied een universiteit uit te kiezen die zich moet bezighouden met de opleiding van beroepsvertalers. De taal moet ontwikkelingsprioriteit den. Daarom moeten de linguïsten uit hun bibliotheken komen om hun plaats in te nemen in het ontwikkelingsproces.

D.J. Grossman

Twaalf maanden Esperanto...

of: de belangrijkste nieuwigheden over de Internationale Taal van oktober 1979 tot nu.

Sri Lanka (Ceylon): stichting van de eerste Esperantogroep in dat land.
Zwitserland: oprichting van de internationale Esperanto-fietsenvereniging... met overweldigend sukses bij de jongeren.

Londen: de Londense coöperatieve beweging, met meer dan een miljoen leden, geeft een informatiebrochure uit in de internationale taal.
Europa: de Europese Federalistische Partij (met sekties in Frankrijk, West-Duitsland, Italië, Oostenrijk en Griekenland), beslist nog uitsluitend Esperanto te gebruiken in de contacten tussen haar afdelingen.
Hongarije: opleiding van Esperanto-leerkrachten om in 1981 Esperanto op grote schaal te kunnen onderwijzen. Deze taal komt dan ook op gelijke voet te staan met alle andere vreemde talen in het onderwijs.
Cuba: meer dan 20 cursussen lopen momenteel, meer en meer groepen worden opgericht. In 1980 zijn 500 leerlingen geslaagd in hun examen Esperanto, ruim duizend nieuwe leerlingen zijn ingeschreven voor de nieuwe cursussen.
Peru: een cursus wordt ingericht in de universiteit van Lima, na een televisieuitzending hebben een honderdtal kandidaten zich hiervoor gemeld.
Texas: het wetenschappelijk tijdschrift LPLP (Lingvaj Problemoj kaj Lingvo-Planado) werd overgenomen door de Universiteit van Texas. Dit blad heeft zich al een stevige reputatie opgebouwd in vakkringen; hoofddoel is linguïstische problemen te belichten vanuit de diverse wetenschappelijke gezichtshoeken. De artikels verschijnen in diverse talen, met telkens een uitvoerig versumé in het Esperanto.

Kilimandjaro (Tanzanië): de Joegoslavische esperantiste Barbara Lapenna-Brakus, bedwingt de hoogste top van Afrika.

Denemarken: Dr. Neergaard, vice-president van de Akademio de Esperanto (d.i. de instantie die waakt over de evolutie van de internationale taal), wordt aanvaard als lid van de Franse Landbouwkundige Akademie. Als expert op het gebied van plantenziekten, werd zijn oorspronkelijk Esperantowerk op dat gebied reeds in 8 talen vertaald.

Groot-Brittannië: de *Daily Mirror* van 26 maart 1980 schrijft dat de groep parlementairs die Esperanto ondersteunen, 101 leden telt uit diverse partijen. Later wordt er in een ander blad een lijst gepubliceerd die op dat ogenblik reeds 108 parlementsleden opsomt.

Paderborn (West-Duitsland): publicatie van een tweetalig rapport (Duits-Esperanto); hierin worden de besluiten getrokken van een pedagogische evaluatie die laat blijken dat het voorafgaandelijk aanleren van het E° een verkorting van 14% geeft op de leertijd voor het Engels... een besparing van 129 uur.

Parijs: Voor de eerste keer wordt in het wereldberoemde Centre Pompidou (Beaubourg) een conferentie gegeven in het Esperanto. Expert Claude Piron besprak hier de psychologische factoren die van invloed zijn op de weerstand tegen het Esperanto.

Iran: enorme aangroei van het Esperanto-onderwijs in de scholen, ongetwijfeld in de hand gewerkt door de publieke reactie tegen 'imperialistische Westerse talen,. In Teheran alleen al waren er eind '79 reeds 30 cursussen bezig, meer en meer leerlingen eisen onderwijs van het Esperanto in hun klas. Reeds vóór de revolutie hadden de zonen van Ayatollah Khomeini en Chariat-Madari het Esperanto geleerd. Veel van de interviews die gepubliceerd worden in Westerse kranten, werden via het Esperanto vertolkt.

Groot-Brittannië: ex-premier Harold Wilson, die zelf ook Esperanto leerde, verdedigt de Internationale Taal in een wijdverspreid interview. Hij aanvaardde dan ook het vice-voorzitterschap van de groep die deze taal wil propageren in arbeidskringen.

Parijs: de socialistische parlementaire groep en zijn aanverwante leden (114 in totaal) dient een wetsvoorstel in om het Esperanto als facultatieve taal in het onderwijs in te bouwen.

Japan: het fotoboek „Hirošima-Nagasaki" wordt uitgegeven. Het is een aangrijpend en gruwelijk dokument, niet bedoeld voor de verkoop, maar voor bibliotheken e.d. Esperanto is een van de vier talen waarin dit boek werd uitgegeven, naast Engels, Frans en Spaans.

West-Duitsland: verschijning van de eerste Esperantie-versie van het populaire stripalbum „Asterix".

Tasjkent (Uzbekistan): intensieve Esperanto-activiteiten in het Huis der Wetenschap; 70 mensen volgen er een cursus en er worden geregeld voordrachten gegeven in en over de Internationale Taal.

Parijs: In de lichtstad zet het Esperanto-kabaret „La Ruza Kruĉo" nog steeds zijn voorstellingen voort in het restaurant L'Émeraude.

Nigeria: Oprichting van een Esperanto-vereniging.

Korespondpeto

S-ro J.R. Tomczak, H. Savickiej 33/18, PL-65.559 Zielona Gora (Pollando) deziras korespondi pri ĉiuj temoj.

AALST

Esperantogroep Aalst

Inlichtingen: de hr. de Wit, Ninovestraat 157, 9440 Erembodegem, tlf. (053) 70.53.68.
Bijeenkomsten: de laatste dinsdag van de maand in de Jeugdbibliotheek, Kattestraat 31 (2de verdieping), Aalst.

ALKMAAR

NEA-sekcio

Inlichtingen: Mevr. F. Bakker-Kroon, Meester Quantplein 2, 1862 GB Bergen, tlf. (02208) 4582.
Bijeenkomsten: de 3de maandag van de maand.

ALMELO

NEA-sekcio

Inlichtingen: Mev. A.J.B. Vrolijk Hemelman, Hofkampstraat 33, 7607 NB Almelo.
Bijeenkomsten: elke 3de woensdag van de maand op het bovenstaande adres.

AMSTERDAM

Samenwerkingscomité

Inlichtingen: de hr. J. Tensen, Churchilllaan 100, 1078 EL Amsterdam, tlf. (020) 79.54.06.
Bijeenkomsten: elke donderdag om 20.15 u., Haarlemmermeer-stationsrestauratie, Amstelveenseweg 266.

ANTWERPEN

Koninklijke Esperantogroep 'La Verda Stelo', v.z.w.

Inlichtingen: Esperanto-Centrum, Arsenaalstraat 5, 2000 Antwerpen, tlf. (031) 40.30.92 of (031) 16.05.05.
Bijeenkomsten: iedere vrijdag om 20.15 uur stipt in zaal Billard Palace, Koningin Astridplein 40 tenzij anders aangeduid.

7/11 (vrijdag) – Receptie in de nieuwe kantoren van de uitgeverij TK/Stafeto, Miksebaan 65 Brasschaat, om 20 u. Bovendien opening van de Esperanto-voordrachtencyclus over „De Vredesidee" en overhandiging van het fotoboek „Hirošima-Nagasaki" aan de heer Bertels, burgemeester (zie ook het artikel op de witte bladzijden).
14/11 (vrijdag) – Aanvang 8ste Esperanto-voordrachtencyclus. De heer F. Roose uit Brugge spreekt over de geschiedenis van de vredesidee. Begin 20 u. stipt in het Volkskundemuseum, Gildekamerstraat 2. Zie ook de uitnogigingskaart als bijlage.
17/11 (maandag) – Conversatieavond bij de hr. H. Boljau om 20 u.
21/11 (vrijdag) – JEUGDAVOND. Deze avond wordt een verlengstuk van het FLEJA-weekeinde in Geel met dia's, samenzang enz.
28/11 (vrijdag) – Diamontage over een reis door „Middem-Azië" gepresenteerd door de hr. G. Duyck uit Turnhout.
5/12 (vrijdag) – Mevr. Ernst uit Brussel spreekt over „Malta, een klein eiland met vele bezienswaardigheden". Met dia's.
12/12 (vrijdag) – Tweede voordracht in de Esperanto-Wintercyclus. De heer Renato Corsetti (Rome) spreekt over „Gerechtigheid: voorwaarde tot de vrede". Aanvang om 20 u. stipt in het Volkskundemuseum, Gildekamerstraat 2.
14/12 (zondag) – Sinterklaasfeest om 15 u. in Billiard Palace. Kinderen moeten vooraf worden ingeschreven.
19/12 (vrijdag) – JEUGDAVOND. De hr. P. Peeraerts presenteert de kwis „Ken uw taal".
26/12 en 2/1 – Geen vergadering.
9/ 1 (vrijdag) – Derde voordracht in de Esperanto-Wintercyclus. De heer S, MacGill (Nieuw-Zeeland) spreekt over Bewapening en Ontwapening. Plaats: zie 14/11.

Lidmaatschap: 450 fr., inclusief abonnementen op *Esperanto* en op *Esperanto Panorama.*
Voor jongeren 150 fr., met abonnement op *JEN, Koncize* en *Esperanto Panorama.*
Rekening nr. 000-0072654-01 t.n.v. „La Verda Stelo".

ARNHEM

NEA-sekcio

Inlichtingen: de hr. A. van den Brul, Borenbrugstraat 4, 6814 DR Arnhem, tlf. (085) 42 46 19.

BERINGEN

Beringse Esperantogroep

Inlichtingen: Paalsesteenweg 10, 3950 Beringen.
Bijeenkomsten: de 2de donderdag van de maand aan de Rozenlaan 5 in Beringen.

BLANKENBERGE

Blankenbergse Esperantogroep

Inlichtingen: Koninginnelaan 14, 8370 Blankenberge.
Bijeenkomsten: elke woensdag om 20 u. op het bovenstaande adres.

BRUGGE

Brugse Esperantovereniging ‚Paco kaj Justeco'

Inlichtingen: St.-Klaradreef 59, 8000 Brugge.
Bijeenkomsten: iedere 2de en 4de donderdag van de maand in 'Diogenes', Schaarstraat 96, 8000 Brugge.

Bruĝa Grupo Esperantista, reĝa societo

Inlichtingen: Filips de Goedelaan 18, 8000 Brugge.
Bijeenkomsten: elke dinsdag om 20 u. op het bovenstaande adres.

Esperantojeugd

Inlichtingen: Sikkelstraat 61, 8000 Brugge.
Bijeenkomsten: de 2de en 4de donderdag van de maand om 20 u., in 'Diogenes', Schaarstraat 92. Brugge.

BRUSSEL

Brusselse Esperantogroep

Inlichtingen: Missionarissenlaan 39 b.5, 1080 Brussel, tlf. (02) 569 07 62.
Bijeenkomsten: Normaal elke 2de dinsdag om 19.45 u. in de Grétrystraat 26 te Brussel. Het programma vindt u in *Esperanto-aktuala* (abonnement 50 fr. op rekening 961-0907453-13 van „Brusela Esperantista Grupo, Sperwerlaan 86 bus 5, 1150 Brussel.)

Europees Esperanto-Centrum

Inlichtingen: Montoyerstraat 37, bus 24, 1040 Brussel, tlf. (02) 513.59.95

DEN HAAG

NEA-sekcio

Inlichtingen: Mevr. I.M.J. Dijkhoff-Lenze, van Trigtstraat 20, 2597 VZ Den Haag, tlf. (070) 24.39.23.
Bijeenkomsten: elke 2de en 4de woensdag van de maand om 20 u. in het Esperantohuis, Riouwstraat 172, Den Haag.

TANEF (Naturamikoj esperantistoj)

Inlichtingen: Mevr. van der Horst, Hengelolaan 1158, 2544 GT Den Haag, tlf. (070) 66.65.47.
Bijeenkomsten: de 2de en de laatste maandag van de maand om 20 uur, in de zaal 'Nigrotje', Maarseveenstraat 2.

DEURNE

Esperantogroep Deurne

Inlichtingen: Mevr. Leuntjes, Eksterlaar 74, 2100 Deurne, tlf. (031) 21.28.53.
Bijeenkomsten: de 2de woensdag van de maand op hetzelfde adres.

Arbeiders esperantisten

Inlichtingen: J.Bonte, Ruggeveldlaan 635 bus 2, 2100 Deurne
Bijeenkomsten: Elke 3de dinsdag om 20 u., kasteel Bisschoppenhof, S. Spanhovenstraat,

DILSEN/STOKKEM

Inlichtingen: Arnold Sauenlaan 47, 3650 Stokkem/Dilsen, tlf. (031) 49.50.06 (na 19 u.).
Samenkomsten en dienstbetoon: de 1ste en 3de zaterdag van de maand om 16 u. in het Cultureel Centrum, Rijksweg, Dilsen.

DRACHTEN

Esperanto-Centrum

Inlichtingen: de Nijverheid 4, 9207 DK Drachten, tlf. (05120) 10851.
Cursussen: voor beginnelingen en gevorderden. Vraag inlichtingen.

EDEGEM
Esperantogroep Edegem
Inlichtingen: de hr. I. Durwael, P. Gilsonlaan 5, 2520 Edegem, tlf. (031) 40.30.92.

EINDHOVEN
Esperanto-Klubo Eindhoven
Inlichtingen: de hr. R. Bossong, Floraplein 23, 5644 JS Eindhoven, tlf. (040) 11.41.62.
Bijeenkomsten: de 2de donderdag van de maand om 20 uur in de Tringelzaal A van het P.O.C. in Eindhoven.

GENT
Genta Esperanto-grupo ,La Progreso'
Inlichtingen: Brusselsesteenweg 385, 9219 Gentbrugge, tlf. (091) 30.13.01.
Bijeenkomsten: de 2de en 4de vrijdag in zaal Vooruit, St.-Pietersnieuwstraat 23, Gent.

Genta Klubo
Inlichtingen: Belgradostraat 43, 9000 Gent, tlf. (091) 23.56.40.
Bijeenkomsten: de 1ste woensdag van de maand om 20 uur.

GRONINGEN
NEA-sekcio
Inlichtingen: Esperanto-Centrum Groningen, Berkelstraat 5, 9725 GT Groningen, tlf. (050) 25.98.46.
Bijeenkomsten: in het gebouw ,Filadelfia', Dirk Huizingastraat 17, Groningen.

UJE (afd. Groningen van de Nederlandse Esperantojeugd)
Inlichtingen: Mispellaan 25, 9741 GJ Groningen, tlf. (050) 77.39.60.
Bijeenkomsten: de 3de vrijdag van de maand in ,De Wigwam', Hora Siccamasingel 202.

HAARLEM
NEA-sekcio
Inlichtingen: G. Duivis, Kemphaanlaan 3, 2104 BK Heemstede, tlf. (023) 28.46.02.
Bijeenkomsten: de 2de donderdag van de maand in Wilhelminastraat 22, Haarlem.

HASSELT
Inlichtingen: Ir J. Christiaens, Just. Lipsiusstraat 26, 3500 Hasselt.
Bijeenkomsten: de 2de maandag van de maand.

HILVERSUM
NEA-sekcio ,Dreves Uitterdijk'
Inlichtingen: Mej. A.J. Middelkoop, Jonkerweg 11, 1217 PL Hilversum, tlf. (035) 43.320

FLE-sekcio
Inlichtingen: Mevr. M. Dee-Tervoren, J. Catsstraat 10, 1215 EZ Hilversum, tlf. (035) 12.717.

KALMTHOUT
La Erikejo
Inlichtingen: Rozendreef 33, 2180 Kalmthout, tlf. (031) 66.99.88.
Bijeenkomsten: de laatste donderdag v/d maand in het Parochiecentrum van Heide.

Kalmthoutse Esperantojeugd
Inlichtingen: Boswachtersdreef 5, 2180 Kalmthout, tlf. (031) 66 80 99.

KORTRIJK
La Konkordo
Inlichtingen: Oudenaardesteenweg 158, 8500 Kortrijk, tlf. (056) 22.00.11.
Bijeenkomsten: elke woensdag om 19.30 u., Passionistenlaan, Jeugdherberg.

LEEUWARDEN
NEA-sekcio
Inlichtingen: Mevr. Y. Weidema, Goutumerdijk 18, Goutum.
Bijeenkomsten: om de 14 dagen om 19.45 u. in Gebouw Doopsgezinden, Ruiterkwartier 173, Leeuwarden.

LEUVEN
Esperanto 2000
Inlichtingen: Marc Vanden Bempt, Spaanse Burchtlaan 29/2V, 3000 Leuven.
Bijeenkomsten: De 1ste, 3de en 5de donderdag van de maand van 19.30 tot 21.30 u. in het Koninklijk Atheneum, Naamsestraat 69, Leuven, behalve tijdens de vakantie.

18/12 (donderdag) – Zamenhofherdenking met o.a. een voordracht over „Geel, een unicum in de psychiatrie". Aanvang 19.30 u.

Lovena Esperanto-Asocio
Inlichtingen: Vaarstraat 16, 3000 Leuven, tlf. (016) 23.63.27.
Bijeenkomsten: de 2de en 4de donderdag v/d maand op het genoemde adres om 20 u.

MORTSEL
Esperantogroep Mortsel
Inlichtingen: Speeltuinlaan 14, 2510 Mortsel, tlf. (031) 49.50.06 of St.-Hathebrandstraat 8, 2510 Mortsel, tlf. (031) 49.50.24.
6/12 – Zamenhofherdenking. Ontspannen avond met spijs en drank. Deelname 150 fr. Rekening 220-0281854-08. Aanmelding en inlichtingen: mevr. Tytgat,,tlf. 49.50.24.

NIJMEGEN
Esperanto-Klubo Zamenhof
Inlichtingen: Mevr. G.H.M. Wulfers, Lindanusstraat 16, 6525 PV Nijmegen, tlf. (080) 55.15.05.
Bijeenkomsten: de 2de en 4de woensdag om 20 u. in de zaal a/d Lindanusstraat 16.

ROTTERDAM
Esperanto-grupo Merkurio
Inlichtingen: de hr. R. Moerbeek, tlf. (010) 36.15.39.
Bijeenkomsten: de 1ste en 3de woensdag, om 20 u., Provenierssingel 48, Rotterdam.
La Espero
Inlichtingen: de hr. L. van Duijn, Bellevuestraat 95, Dordrecht, tlf. (078) 13.69.03.
Bijeenkomsten: elke 2de en 4de woensdag, Postkantoor Delftseplein (5de verdieping).
FLE, afdeling 2
Inlichtingen: Mevr. N. Vollegraaf, Dorpsweg 111A, 3082 LG Rotterdam, tlf. (010) 29.46.84.
Bijeenkomsten: de 3 eerste donderdagen v/d maand, Brabantsestraat 12, Rotterdam.
SAT-rondo
Inlichtingen: Mevr. N. Bout-van Veen, Tweede Pijnackerstraat 12A, 3035 GJ Rotterdam, tlf. (010) 66.30.73.

ST.-NIKLAAS
Esperantogroep St.-Niklaas
Inlichtingen: René Lutz, Fabiolapark 789, 2700 St.-Niklaas. Tlf. (031) 76.54.21

TESSENDERLO
Inlichtingen: Willy Godeleine, Kerkstraat 13/1, 3980 Tessenderlo.
Bijeenkomsten: Elke 4de dinsdag van de maand.

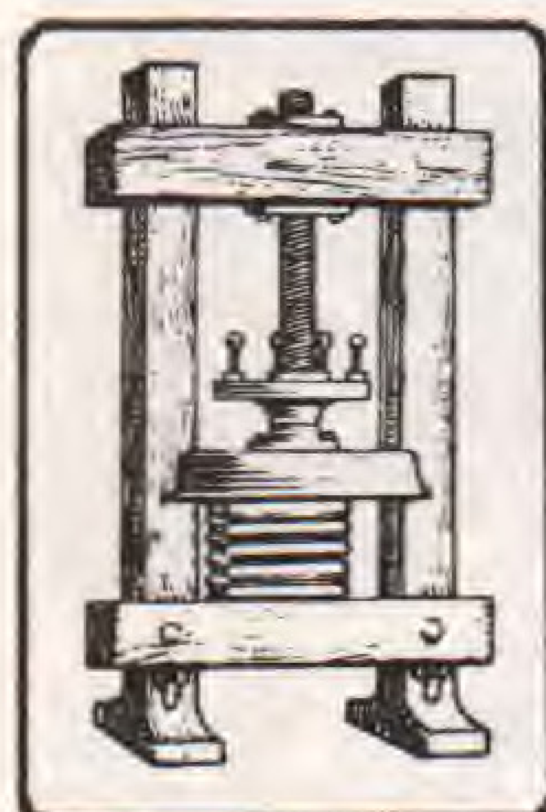
TILBURG
Inlichtingen: de hr. H. Appelo, Montfortanenlaan 100, 5042 CX Tilburg, tlf. (013) 68.04.73.

TURNHOUT
Kampina Esperanto-Grupo
Inlichtingen: de hr. G. Duyck, Harmoniestraat 47, 2300 Turnhout, tlf. (014) 41 22 33.

UTRECHT
Samenwerkingscomité
Inlichtingen: de hr. Punt, Maniladreef 73, 3564 JB Utrecht, tlf. (030) 61.69.67.

WILRIJK
Esperantogroep Wilrijk
Inlichtingen: Doornstraat 22, 2610 Wilrijk, tlf. (031) 27.24.05.

ZAANSTREEK
Esperanto-Centrum
Inlichtingen: Postbus 443, 1500 EK Zaandam, tlf. (075) 16.69.31.

uitge-perst

Knip een boek uit je krant!

Net zoals de vorige keren hebben we onze klassieke titel weer wat geweld aangedaan, want we knippen tegenwoordig een exemplaar van de sympathieke verjaardagskalender van de Vlaamse Esperantojeugd uit! Onze speciaal voor de gelegenheid opgetrommelde onschuldige kinderhand haalde dit keer de naam van Herman Deceuninck uit Buizingen uit de trommel. Eindelijk! zouden we willen zeggen, want Herman is beslist onze trouwste inzender. Hartelijk dank en proficiat!

Ook u kunt een volgende keer hier vernoemd worden en een geschenkje thuis krijgen. Zend gewoon kranteknipsels over Esperanto of over taalproblematiek aan ons op (ook in vreemde talen, Vlamingen spreken nu eenmaal zo wat van alles...). De beste artikels publiceren we en onze onschuldige kinderhand zorgt voor het cadeautje! Veel succes!

Taalkennis van artsen

Geneesheren, verpleegkundigen en tandartsen kunnen volgens de regels van het vrij verkeer in de Gemeenschap hun beroep om het even waar in de Negen uitoefenen. Volgens Europarlementslid Ernest Glinne wordt de uitoefening van deze medische beroepen in bepaalde lidstaten echter afhankelijk gemaakt van een taalexamen, wat het vrij verkeer zou belemmeren. Om reactie gevraagd, liet de Europese Commissie weten dat de kennis van de taal van de patiënt kadert in de medische plichtenleer van de arts.

Momenteel wordt alleen in het Verenigd Koninkrijk geëist dat een arts om definitief te worden in geschreven het bewijs levert dat hij over de vereiste kennis van het Engels beschikt.

In Frankrijk en Luxemburg is er geen probleem, en ook in België wordt de toegang tot het beroep van geneesheer tot dusver nog niet afhankelijk gesteld van een taalexamen.

Europa-Bericht, aug-sept 1980

Wereldfietser fiets kwijt

De fiets van een Indiër die de toer van de wereld maakt op de fiets, werd tijdens het weekeinde gestolen in Chicago. „Ik werd door wilde honden aangevallen in Jordanië, Soedanese kinderen stalen mijn camera en mijn kleren, ik werd gearresteerd in Guinea omdat ik de taal van het land niet sprak, en ik werd verliefd in Paraguay, maar mijn fiets weg, dat is het ergste", zei Narayana. ...

Uit De Gentenaar

Bitte in deutscher Sprache...

Dat er nog iets bestaat als een Duitse volksgroep in België, wordt vaak vergeten, vooral in Wallonië en Brussel. Groot was dan ook de verwondering van het konservatieve Brusselse weekblad "Spécial-l'Eventail" toen enkele abonneekaarten die dit blad kwistig in de Oostkantons had rondgestuurd terugkwamen met de lakonieke tekst : "In Deutschostbelgien : bitte in deutscher Sprache." Spécial-l'Eventail reageerde uiteraard heftig verontwaardigd.

De Wesp, augustus 1980.

Abonnez-vous aujourd'hui à l'hebdomadair L'Eventail
1 an 1.700 F
2 ans 2.950 F
et sablez le champ
In Deutschostbelgien : bitte in deutscher Sprache

No claim, superstore, hair-shop, manager, coach, lay-out, mailing

Zomaar een willekeurige greep uit talloze Engelse woorden die we dagelijks in onze samenleving tegenkomen. Als je dergelijke woorden leest of hoort ga je denken, doet de persoon die dergelijke woorden gebruikt nou zo gewichtig of moet het gezien worden als een verarming van onze Nederlandse (moeder)taal.

Feit is, dat het in onze hedendaagse samenleving gewichtig aandoet om iemand tijdens een in het Nederlands te voeren gesprek te overspoelen met Engelse woorden. Vooral op mensen die nauwelijks een woord Engels kennen maakt dit een enorme indruk. Vergeten wordt echter dat juist deze mensen zich hoe langer hoe meer niet meer gaan thuisvoelen in onze maatschappij. Een dezer dagen vertelde me nog iemand van middelbare leeftijd welke in zijn jeugdjaren niet in de gelegenheid was om te studeren, dat hij voor een bezoek aan "de stad" bijna genoodzaakt is een woordenboek mee te nemen.

Esperanto in de Nederlandse politiek

In ons vorig nummer schreven we over twee Nederlandse politieke partijen die de invoering van het Esperanto in hun programma hebben opgenomen. Helaas sloop er een fout in dat artikel. Het is namelijk het *Gereformeerd Politiek Verbond* dat het Esperanto voorstelt als taal voor het Europees Parlement. De *Evangelische Progressieve Volkspartij* wil streven naar de erkenning „van een mogelijke gemeenschappelijke voertaal, zoals b.v. het Esperanto".

Ondertussen bereikt ons het bericht dat een nieuwe partij, de *Nederlandse Christen-Democraten*, het Esperanto als voertaal in de EEG wil invoeren.

TK/Stafeto wijdt nieuwe lokalen in

TK/Stafeto is reeds geruime tijd een begrip in de Esperantobeweging. Het is een van de belangrijkste uitgeverijen van Esperantoboeken ter wereld en bovendien uitgeverij van een van de belangrijkste Esperantotijdschriften, nl. *Monato*, dat nu naar zijn 2000ste abonnee stormt. We waren dan enkele jaren geleden ook biezonder verheugd dat TK/Stafeto naar de Benelux kwam, naar het hart van de Esperantobeweging in Europa.

TK/Stafeto evolueerde echter zo vlug dat weldra naar nieuwe kantoren moest worden gezocht. Ondertussen heeft de uitgeverij een gebouw gekocht in Brasschaat, iets ten noorden van Antwerpen.

Op 7 november worden de nieuwe lokalen plechtig ingewijd door de heer L. Bertels, burgemeester van de gemeente. Bovendien zal dezelfde avond de aankondiging gebeuren van de 8ste Esperanto-voordrachtencyclus, een initiatief destijds door de heer J. Haazen gestart, en wat nog steeds meer belangstelling geniet. Er zijn voor deze plechtigheid nog enkele uitnodigingen over. Wie er een wenst, kan vlug telefoneren naar het nummer (031) 16 05 05 (van 9 tot 12 en van 13 tot 17.30 u.)

En waarom zou u eens niet denken aan de formule van het vijfjarig of van het levenslang abonnement? De voordelen zijn legio...

— het is goedkoper: u krijgt 20 % vermindering.

— u moet niet elk jaar weer aan betalen denken en...

— het bespaart ons een boel administratie...

Professoren protesteren tegen de russificatie van de scholen

Leden van de Permanente Conferentie van Oekraiense Studies aan het Harvard-instituut voor Oekraiens onderzoek hebben een brief gestuurd naar Uno-secretaris-generaal Dr Kurt Waldheim waarin ze hem vragen een onderzoek in te stellen naar de officieel toegelaten Russificatie van de scholen in Oekraïne. Volgens de Oekraiense professoren zal het besluit van 13 oktober 1978 van de ministerraad van de USSR waarin een zwaar programma van onderricht in het Russisch is vastgelegd "een vernietigende uitwerking hebben op het nationale bewustzijn van de Oekraiense kinderen".

"We zien met toenemende bezorgdheid de meest recente weloverwogen poging van de Sovjetunie om de Oekraieners volledig te Russificeren. Volgens het besluit van de USSR-ministerraad zal met het onderwijs van het Russisch al worden begonnen in het eerste schooljaar. Maar dit programma behelst nog meer. Het heeft als doel een volkomen onderdompeling in de Russische cultuur opdat de Oekraiense kinderen waarlijk Russen zouden worden.

In aanmerking genomen dat de grondwet van de USSR garandeert dat elk kind de gelegenheid moet hebben onderwijs te krijgen in zijn moedertaal, verkondigen wij verontwaardigd deze flagrante verkrachting van de rechten van het Oekraiense kind.

Omdat de UNO 1979 heeft uitgeroepen tot het Jaar van het Kind doen wij dringend beroep op U, in naam van de Oekraiense kinderen : doe alles wat in Uw macht ligt om de Sovjetunie te verhinderen dit laatste besluit uit te voeren. Het kan enkel uitmonden in een taalkundige volkerenmoord en uiteindelijk zelfs in een totale denationalisatie van de toekomstige Oekraiense generaties".

Vlaanderen en Nederland goed vertegenwoordigd in Wereldbond

Het aantal Nederlandstaligen in het Bestuur van de Universala Esperanto-Asocio (de Esperanto-Wereldbond) is na de laatste verkiezingen bijzonder gestegen. Wij vinden bij de Vlamingen Edward Symoens en Wim de Smet (beide iid van de commissie voor informatie). Tot de commisssie voor onderwijs behoort nu Jan Bovendeerd, secretaris van de Vlaamse Esperantobond. Grégoire Maertens werd verkozen tot voorzitter en blijft bovendien ,,minister van financiën" van de UEA. Verantwoordelijke voor de wereldcongressen werd Eliza Kehlet uit Schoten. Het aantal Nederlandse bestuursleden steeg tot vier. Wouter Pilger uit Lelystad kwam de groep Boersma-Wensing-Woesink versterken.

Ook in de wereldvereniging van jonge esperantisten (TEJO) zijn de lage landen goed vertegenwoordigd. Een Nederlander, die in Vlaanderen woont, Bob Venhuizen, en een Duitse die zich al Vlaming voelt en in Brussel woont, Marianne Böckmann, maken beide deel uit van het hoofdbestuur van TEJO.

FEL luistert...

FEL (afkorting van Flandra Esperanto-Ligo, Vlaamse Esperantobond) zet zijn bezoeken aan de plaatselijke afdelingen verder. De bedoeling is een betere band te creëren tussen de overkoepelende en de plaatselijke organisaties en beter op de hoogte te geraken van de wederzijdse problemen en plannen.

Tijdens november komt West-Vlaanderen aan de beurt. Alle Westvlaamse esperantisten, zowel bij een groep aangesloten of niet, worden vriendelijk uitgenodigd op een vergadering op 15 november in het middenstandshuis ,,'t Zand" (nabij het station) in Brugge. Aanvang 14 uur.

Actie op Europees niveau

In de meest uiteenlopende Europese kringen beaamt men dat er taalproblemen bestaan maar weinigen denken er ook over na dat dit discriminatie inhoudt, namelijk een dicriminatie voor ieder die niet het Frans of het Engels als moedertaal heeft.

Het is onze taak meer en meer op die toestand te wijzen. Hij leidt immers traag maar zeker naar het verstikken van de cultuur van de gediscrimineerde volken.

Beslist, maar behoedzaam, is het onze taak een oplossing voor te stellen: een neutraal communicatiemiddel dat **alleen** communicatiemiddel wenst te zijn, zonder een aantal volken in de minderheid te drukken.

Hoe te werk gaan?

Het is mogelijk zich gratis te abonneren op de informatiebulletins van de Raad van Europa en van de Europese Gemeenschap, waarin geregeld artikels voorkomen over taalproblematiek. Hierop moeten we reageren, maar wel strikt volgens een bepaald plan. Voor verdere informatie: G. Pirlot, Kemmelbergstraat 5 b3, B-8400 Oostende.

Internationaal studie-weekeinde

Van 14 tot 17 november 1980 zal in het cultureel centrum, Bondgenotenstraat 54-62, 1190 Brussel, een weekeinde plaatsvinden met als thema "Menselijke Relaties eens anders".

Op het programma staat een snelcursus Esperanto voor beginners, een cursus voor gevorderden, voordrachten, film en avondprogramma's. Men verwacht de deelname van binnen- en buitenlandse voordracht- en lesgevers.

Voor verdere informatie : Culturele Centrale : p.a. I.Uytterhagen, Olieslagerijlaan 45, 1190 Brussel.